

Årsberetning 2017

1. Et brag af en Bioblitz og andre arrangementer

En af flere af de væsentlige opgaver som DN har i såvel Gentofte som i resten af landet, er at få folk ud i og opleve naturen. Det har vi i bestyrelsen gjort en del ud af i det forløbne år, og det er gennemgående blevet vel modtaget.

Det mest spektakulære arrangement var nok bioblitz'en ved Gentofte Sø d. 7./8. juni 2017, der blev gennemført som arrangement af Grøn Guide Gentofte og Dansk Ornitologisk Forening (DOF), Hovedstaden i samarbejde med DN Gentofte. Formålet var at måle artsbestanden i og ved søen. På trods af tiltagende blæst og silende regn onsdag aften - hvilket bl.a. betød en aflysning af den planlagte lyslokning af nataktive insekter, blev bioblitz'en gennemført med kun knapt fire timers pause lige efter midnat. Ved medvirken af især mange artseksperter og skoleklasser m.fl. blev der under blitz'en registreret et stort antal arter, nemlig hele 814, heraf mange nye for lokaliteten - for slet ikke at nævne tre svampearter, som er helt nye for Danmark.

Allerede inden da - i april, afholdt vi den traditionelle affaldsindsamling og traditionen tro var vi sammen med Grøn Guide Gentofte og kommunen og - som allerede sidste år - også sammen med PlasticChange. I år samlede vi ind i Nymosen og Charlottenlund Strand. Der var mødt 130 søndagsenergiske indsamlere op, heriblandt en del børn, og de samlede over 468 kg affald (inclusive 85 kg plast) ind. Blandt de mere eksotiske fund var en del af et byggestillads og en indkøbsvogn på havets bund - fundet af en dykker der var gået ud i dagens anledning.

4. maj 2017 guidede kommunens afdeling for Natur og Miljø DN-Gentoftes bestyrelsesmedlemmer gennem Gentofte Rende og fortalte om det klimatilpasningsprojekt, der nu er og i årene frem skal sættes i værk. Gentofte-renden bliver gjort bredere, således at der er reduceret risiko for oversvømmelse – også i huse i nærheden – i tilfælde af monsterregn.

4. juli 2017 gennemførte DN Gentofte, DOF, Grøn Guide Gentofte og kommunen det årlige Høslæt ved Gentofte sø med rekordstor deltagelse, og ikke mindst med en del unge. Høslæt er en slags praktisk bistand til at "naturliggøre" områderne og genskabe dele af området som det var engang, hvor dette kan lade sig gøre. Det skal også ses i forbindelse med kommunens nye udspil om udviklingsplanen for Gentofte Sø. Høslæt finder som regel sted i starten af juli (afhængig af bevoksningens stade). Se i øvrigt vor egen hjemmeside om arrangementer.

I september gennemførte naturvejleder biolog Karen Stevnbak, Gentoftes Grønne Guide Lisbeth Boye Jensen og for DN-Gentofte, Anne Møller-Andersen et kursus i to omgange om brug af vilde planter, herunder spiselige urter og frugter i madlavning. Kurset bestod af indsamling af planter i Ermelunden med 23 deltagere, der fandt planter og lærte om, hvilke planter der egner sig til madlavning. Ugen efter gennemførtes et madlavningskursus med brug af nys indsamlede planter fra egen have. Deltagerne mødtes i et privat hjem med deres ingredienser, som indgik i den fælles madlavning og måltid. Arrangementet var en stor succes og skal bestemt søges gentaget, måske som samlet tur.

Lørdag den 9. september var vi tilstede på Vangedes Venners Festival med en bod og aktiviteter for børn samt uddeling af vores afdelingspjece og information om kampagnen Giftfri Haver. Vejret var ikke med os hele dagen, men vi fik en synlighed og gode samtaler med både børn og voksne, som kiggede ind til os. Vi vil fortsat prioritere at deltage i festivalen.

Naturens dag 10. september 2017 markerede vi i år med temaet "mangfoldighed i naturen" og arrangerede en tur gennem Brobæk Mose med Thomas Vikstrøm fra DOF som kompetent guide.

Vækster ved Brobæk Mose 10. september 2017, privatfoto

Sidste arrangement i år bliver årsmødet d. 9. november 2017. I forlængelse heraf holder DN Gentofte valgmøde, KV 17, med repræsentanter for alle partier. Overskriften er: Hvordan gør vi Gentofte grønnere – natur, miljø og klima.

2. DN Gentoftes strategiplan

I januar vedtog bestyrelsen ny strategi for DN Gentofte i forlængelse af en præsentation heraf på sidste årsmøde. Bestyrelsen vedtog for 2017 en handleplan, der gennemgås i de følgende afsnit, suppleret med de aktiviteter der blev gennemført herudover.

3. Særligt om beskyttelse af natur og grønne områder

DN Gentofte arbejder generelt for at de grønne områder bevares, forbedres og udvides, hvor det er muligt. Således har vi protesteret mod planerne om at anvende bygninger i Charlottenlund Slotshave til ungdomsboliger m.v. Vi mener at en sådan anvendelse ikke er forenelig med bevaring af havens natur- og kulturhistoriske værdier og offentlighedens adgang hertil. På grund af stridigheder mellem kommunen og ejeren af området, Slots- og Kulturstyrelsen, bliver planerne formentlig ikke til noget.

En anden sag har været og er spørgsmålet om en planlagt bebyggelse med 100 boliger på DSB-arealet mellem Charlottenlund Station og Forstbotanisk Have. Arealet var i sin tid del af Forsthaven/Charlottenlund Skov inden det blev eksproprieret til jernbaneformål. Vi er ikke imod byudvikling eller opførelse af ungdomsboliger, men vi mener at et område, der engang var del af en sammenhængende skov og så i en periode blev brugt til et bestemt andet formål, bør tilbageføres til sin oprindelige tilstand, når dette formål ikke længere eksisterer. Derfor er vi også blandt initiativtagerne til en underskriftindsamling, der protesterer mod byggeplanerne. Der er endnu ikke truffet endelige beslutninger i sagen og den nyligt vedtagne revision af kommuneplan 2017 angiver fortsat i sine rammer for lokalplanlægningen, at der skal udnyttes til rekreativt grønt område. Vi kommer til at følge udviklingen tæt.

Der er ikke sket noget siden sidste årsrapport med hensyn til at forbedre adgang for borgerne til at færdes til og langs Øresundskysten. Vores opfordring til dialog herom har ikke fået respons. Sagen er igen sat på dagsordenen på valgmødet arrangeret af DN-Gentofte forud for kommunevalget i november.

Vi har sammen med kommunen fortsat gennemgangen af samtlige fredninger i kommunen for at sikre at fredningsbestemmelserne er overholdt. Gennemgangen bliver afsluttet i foråret 18 og tilstanden i de fredede områder er gennemgående god.

Ved Ordrup Kirkekård ligger tidligere stadsgartner i Gentofte Kommune, GN Brandts Have. Brandt var en banebrydende landskabsarkitekt og blev internationalt anerkendt – både i kraft af sine projekter og i kraft af sine teoretiske arbejder. Brandt etablerede i 1914 sin private have på Ørnekuksvej i Ordrup som et laboratorium for sine idéer. Brandt arbejdede med planternes samspil og frodighed og opdelte haven i rum med forskellige funktioner: græshaven, opholdshaven, grøftehaven, skovhaven, filosofgangen m.v. Den frivillige forening GN Brandts Haves venner har siden 2006 arbejdet med udvikling af haven, i samarbejde med Gentofte Kommunes Park-afdeling. Vennekredsen arrangerer arbejdsdage, rundvisning og foredrag om haven.

Venneforeningen modtog i 2017 Gentofte Kommunes Initiativpris. DN Gentofte har i samarbejde med venneforeningen søgt og modtaget en bevilling fra Fonden Grønt Guld, et initiativ fra Danmarks Naturfredningsforening og Veluxfonden. Bevillingen støttede fremstilling og opstilling af et stråttækt fuglefodningshus, som oprindeligt designet af GN Brandt.

Brandt designede også i sin tid Hellerup Strandpark, som Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur i 2015 foreslog fredet. Forslaget blev fremlagt det særlige Bygningssyn, som anbefalede fredningen og i november samme år traf Slots- og Kulturstyrelsen afgørelse om fredning af Hellerup Strandpark ved området Onsgårdsvej og Strandparksvej. Efterfølgende har Kulturministeriet dog efter klager bl.a. fra kommunen annulleret fredningen bl.a. på grund af nogle administrative fejl. DN Gentofte har hele tiden støttet en fredning og vi ser frem til at sagen tages op igen.

Vi har også foreslået at der gennemføres en egentlig træpolitik i kommunen og forelagt eksempler på indholdet, herunder at der plantes flere træer i kommunen, at træer bevares og at træer genplantes, hvor der skal fældes. Både i København og på Frederiksberg har man en træpolitik. I Gentofte kommune er man indtil videre kun indstillet på at overveje en delvis imødekommelse af vores forslag og vi vil bidrage med konkrete ideer til, hvad der bør indgå. Dialogen er i gang.

En vigtig del af DN Gentoftes arbejde er at vurdere og kommentere forslag til diverse kommunale høringer, lokalplaner og ansøgninger om dispensation i forhold til miljø, naturbeskyttelse m.v. Således har vi også i det forgangne år så vidt muligt søgt at sikre, at haveafskærmning ud mod gader og stier udgøres af levende hegn eller hække. Og vi har bl.a. fremsendt

indsigelser til lokalplanforslag om ungdomsboliger ved Sportsparken (forslag er efterfølgende bortfaldet) og ved Charlottenlund Slot (se foroven) og vi har kommenteret udviklingsplaner for Nymosen og Gentofte Sø.

4. Særligt om klima og miljøbeskyttelse

CO2 udledninger skal begrænses, hvor det er muligt. Vi har opfordret kommunen til at følge op på indsatsen som klimakommune ved at blive klimakommune+, hvilket indebærer nye initiativer på mindst 2 områder (fx energirenovering i bygninger, klimatilpasning, grønne indkøb og økologi i kantinen). Det burde ikke være noget problem og Kommunen er positiv, men endnu er der ikke sket noget. Vi har dog indledt et samarbejde med kommunen om i forbindelse med Fest- og Kulturdagene næste forår at synliggøre, hvordan den enkelte borger og virksomhed kan bidrage til at mindske klimabelastningen. Og så har vi noteret, at kommunen er opmærksom på, at tilpasningen til klimaændringer sker i en samlet afvejning, herunder med natur- og rekreative interesser.

DN Gentofte arbejder for at dyrke og behandle offentlige såvel som private grønne anlæg uden anvendelse af sprøjtegifte. Information om kampagnen Giftfri Have spredes bla. på Facebook og på Giftfri Haves egen hjemmeside. Giftfri have en landsdækkende bevægelse startet af Danmarks Naturfredningsforening. Indtil videre har de giftfri haver og haveejere sikret 5 giftfrie kvm pr. dansker. I Gentofte kommune er indtil videre godt 60 haveejere tilsluttet og vi har taget spørgsmålet op om, hvordan kommunen og DN i fællesskab kan motivere til øget tilslutningen til giftfri have, og dermed bidrage til mangfoldighed og bedre og renere grundvandsdannelse.

I den forbindelse kan også nævnes, at vi har foreslået, at Kommunen kortlægger alle naturlige kilder i kommunen og udarbejder en handleplan for bæredygtig anvendelse af kildevandet. Vi har bidraget med informationer om kendte kilder og kildevæld og haft besigtigelser med kommunens folk.

Vi er også i en dialog med kommunen for at sikre, at nyanlæg, renovering og pasning af kunstgræsbaner (som der kommer stadig flere af), tager udgangspunkt i en fornøden miljøbeskyttelse.

5. Et bæredygtigt Gentofte

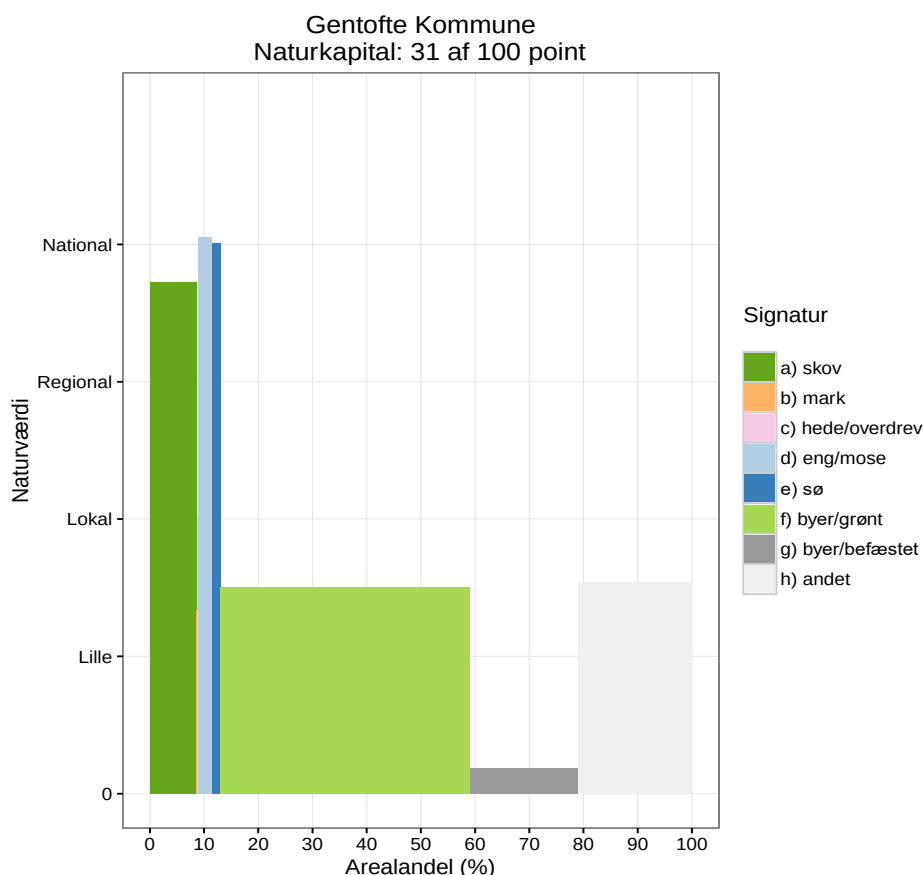
Kommunalbestyrelsen vedtog i foråret en ny bæredygtighedsstrategi, der bygger på "samskabelse", altså at vi i fællesskab - foreninger, virksomheder, borgere og kommunen - skal nå resultater.

Strategien indeholder mange hensigtserklæringer, som vi kan være enige i, og den peger generelt i den rigtige retning. Den giver dog ikke mange konkrete anvisninger på, hvad vi skal nå, hvordan vi når det, hvordan vi måler, hvad der er nået, og hvordan vi følger op med nye mål. Ideer er der nok af i det idekatalog, som det opgaveudvalg (politikere og borgere i fællesskab) der arbejdede med strategien vedlagde. Som særlige indsatsområder peger strategien på ressourceanvendelse, mobilitet, bygninger, byens rum, det grønne og det blå og klimatilpasning. Strategien og idekataloget kan findes på kommunens hjemmeside.

Undertegnede formand for DN Gentoftes var medlem af opgaveudvalget og lagde vægt på, at kommunen har en særlig forpligtelse til som katalysator og facilitator at få samskabelsen til at ske. Ifølge strategien "spiller kommunen en væsentlig

rolle med sit overblik, faglighed og netværk”, mens andre aktører såsom borgere og foreninger forventes at spille en vigtig rolle gennem deres ”ofte dybe faglige og særlige lokale indsigt”. Det er vi med på. Lad os se om der med henvisning til strategien kan skabes konkrete resultater. En begyndelse er at der over næste 2 år er afsat i alt 4 millioner kr. i projektstøtte i forbindelse med opfølgningen.

DNs naturkapitalindeks kan være en metode til at måle effekten af den kommende bæredygtighedsindsats i Gentofte. Naturkapitalindekset er en opgørelse på landsplan af naturkapitalen i alle landets kommuner, som DN har fået gennemført. Formålet er at give et prioriteringsgrundlag for naturbeskyttelse og naturforvaltning med fokus på bevarelse af biodiversitet. Naturkapitalindekset er lavet af forskere fra DCE (Nationalt Center for Miljø og Energi) på Aarhus Universitet på baggrund af alle tilgængelige data om biodiversitet (variation/artsrigdom i naturen). Se nærmere på nettet under biodiversitet.nu/naturkapital. Naturkapitalen er vist i form af grafer. Nedenfor er vist grafen for Gentofte.

Gentofte er nr. 23 af 98 kommuner og ligger over landsgennemsnittet med 31 point (DK gennemsnit 24).

X-aksen er kommunens samlede areal opdelt i forskellige naturtyper, mens Y-aksen er værdien af naturtyperne opgjort fra ingen naturværdi og op til en national værdi.

Som det ses scorerer Gentoftes i sagens natur relativt beskedent på areal med eng/mose, men sø er højt. Det gælder også for skovarealerne. Ellers genspejler grafen, at Gentofte er en udpræget have- og parkkommune. Formentlig har kommunen Danmarksrekord med en andel af grønt byareal på over 45 %. Der foreligger endnu ikke specifikke data om de grønne byområder, men i en næste version af både biodiversitetskort og naturkapitalindeks forventer forskerne at kunne præsentere sådanne data.

Opgørelsen for Gentofte kan således understøtte, at der i implementeringen af bæredygtighedsstrategien bør fokuseres på at undgå gift og gødning og lade visse områder være rimeligt vilde med begrænset slåning. Der bør sættes på varierede blomster, hjemmehørende træer og buske mm., på at lade træer blive gamle og at lade grenbunker og træstammer ligge nogle steder. Indsatsen for grundvandsbeskyttelse, Naturfredningsforeningens kampagne om giftfri haver og en udviklingen af en træpolitik er velegnede tiltag. Der kan også arbejdes med flere lavvandede varierede vandhuller i parker og villaområder.

6. Samarbejde, kommunikation og formidling

Vi har det forgangne år fortsat det løbende samarbejde med kommunen og holdt regelmæssige møder på såvel politisk niveau som på embedsmandsplan for at drøfte sager og handlemuligheder, der har relation til natur, landskabet og miljø. Vi deltager ligeledes i Grønt Råd. Ind i mellem er der uenighed og ind i mellem synes vi tingene går for langsomt, men der er også ofte enighed.

DN Gentofte har i 2017 moderniseret sin hjemmeside i overensstemmelse med den generelle revision af DNs hjemmeside. Og vi er aktive på facebook. Desuden er vi begyndt at udsende nyhedsbreve efter behov. Sidst men bestemt ikke mindst har vi udarbejdet en pjece, der i korte træk fortæller hvem vi er og hvad vi laver. Alt sammen fordi vi ønsker en bedre kommunikation med medlemmerne og dermed også at få mere inspiration til afdelingens videre arbejde. Afdelingens pjece er opdateret med introduktion af foreningens strategi og handleplan samt konkrete aktiviteter. Pjecen deles ud ved egne og andres arrangementer, og opdateres efter behov.

7. Tak

Tak til alle samarbejdsparter, ikke mindst Grøn Guide Lisbeth Boye Jensen, Thomas Vikstrøm fra DOF og Randi Carstensen fra PlasticChange. Tak for samarbejdet med borgmesteren og kommunens administration. Og sidst men ikke mindst tak til medlemmerne af bestyrelsen og de aktive, der har arbejdet med i det forgangne år. Vi håber med fælles hjælp igen at kunne opnå gode resultater også det kommende år, til gavn for naturen og dermed til gavn for os selv.

November 2017

På bestyrelsens vegne

Hans Jürgen Stehr

Formand